

Funded by
the European Union

1. Názov projektu: Implementácia Vodného plánu Slovenska vo vybraných povodiach

Projektová schéma: LIFE Strategic Nature and Integrated Projects (SNaP/SIP)

Projektový akronym: LIFE21-IPE-SK-LIFE Living Rivers

Kód projektu: 101069837

Trvanie: 1.1.2023 – 31.12.2032

Rozpočet: 27 799 402,33 €

Príspevok Európskej komisie: 16 677 073,39 €

Koordinujúci príjemca: Výskumný ústav vodného hospodárstva (VÚVH)

Udržateľné vodné hospodárstvo a manažment tokov je jednou z nových výziev, ktoré nemožno vyriešiť bez integrovaného prístupu.

Projekt Living rivers prispeje k implementácii 3. Vodného plánu – Plánu manažmentu správneho územia povodia Dunaja (2021-2027) na Slovensku realizáciou opatrení v povodiach riek Dunaj, Hron, Ipeľ a Belá.

Projekt podporuje dosiahnutie ekologických cieľov Rámцovej smernice o vode a Smernice o biotopoch, jeho cieľom je zabezpečiť dobrý ekologický stav / dobrý ekologický potenciál vôd v 10 vodných útvaroch a zlepšiť spolu 344 km vodných tokov prostredníctvom hydromorfologických opatrení, vhodnej starostlivosti o chránené územia, obnovy lužných lesov a nelesných biotopov. V rámci projektu sa zabezpečí odstránenie bariér pre migráciu rýb a aktívnymi opatreniami na obnovu ich habitatov, podporu prirodzenej reprodukcie aj posilnenie populácií pôvodných druhov.

Navrhované akcie zahŕňajú odborné znalosti v niekoľkých vedeckých disciplínach, ako je hydrológia, hydraulika, morfológia, biológia, kvalita vody a vodné inžinierstvo a vyžadujú integrovaný manažment a kolaboratívne riadenie. Na projekte sa preto podieľa 10 projektových partnerov a predpokladá spoluprácu viacerých zainteresovaných subjektov a záujmových organizácií na lokálnej, regionálnej aj medzinárodnej úrovni.

Hlavné ciele projektu:

- Implementácia opatrení z 3. Vodného plánu SR, príprava vstupov do 4. Vodného plánu SR a zlepšenie integrovaného plánovania v manažmente povodí.
- Návrh a realizácia opatrení založených na prírode blízkyh a prírodných riešeniach a princípoch zelenej infraštruktúry, ktoré zvyšujú klimatickú odolnosť, zadržiavanie vody v povodí, zvyšujú biodiverzitu a znižujú riziko povodní.
- Ukážka nevyhnutných postupov krok za krokom vedúcich k úspešnej, nákladovo efektívnej a udržateľnej obnove, či už ide o prípravné činnosti, zapojenie zainteresovaných strán, podrobné monitorovanie, prípravu podrobnej technickej dokumentácie, získanie povolení a dokončenie potrebných legislatívnych procesov.

- Obnova pozdĺžnej kontinuity vybraných vodných útvarov odstránením alebo rekonštrukciou bariér, obnova kontinuity transportu sedimentov a ich manažment, zlepšenie hydraulických, morfológických a ekologických účinkov existujúcich štruktúr v koryte (bariéry, výhony a pod.).
- Obnova laterálnej konektivity hlavného koryta s jeho záplavovými územiai prepojením bočných ramien a obnovou prirodzených brehov riek, obnovou mokradí a stojatých vôd ako prirodzených retenčných oblastí s priamym vplyvom na zadržiavanie podzemných vôd, čo povedie k zlepšeniu diverzity biotopov v riečnom koryte, jeho záplavových územiach a lepším podmienkam pre laterálnu migráciu a neresenie ichtyofauny.
- Zlepšenie hydrologického režimu a dynamiky prúdenia na vybraných riečnych úsekoch.
- Obnova degradovaných prírodných ekosystémov a prirodzených populácií druhov rýb:
  - zlepšenie prirodzenej reprodukcie pôvodných ohrozených a zraniteľných druhov rýb
  - obnova voľne žijúcich populácií pôvodných chránených reofilných rýb (vrátane jeseterovitých) metódami in situ, prebratie nových metód na skúmanie raných štádií rýb a ich osvojenie pre podmienky rieky Dunaj na Slovensku.
- Zavedenie postupov obhospodarovania pôdy, mokradí a lesov v územiach európskeho významu a chránených vtáčích územiach závislých od vody, obnova vegetačného krytu na brehoch riek a v záplavových oblastiach.
- Cieleny monitoring a implementácia viacerých inovatívnych metód, napr. skríning látok vzbudzujúcich obavy pri znečistení povrchových vôd, telemetrické ichtyologické prieskumy, monitoring ichtyoplanktónu zbernými sieťami, prieskum biodiverzity pomocou analýzy DNA, kontinuálny monitoring plaveninového režimu, zriadenie hydrologickej monitorovacej siete s automatickým prenosom dát na báze IoT, mapovanie dronmi, mapovanie vegetačného krytu pomocou nástrojov diaľkového prieskumu Zeme atď.
- Využitie výsledkov projektu, replikácia v iných regiónoch v rámci povodia Dunaja a Visly na Slovensku, prenos poznatkov, vzdelávanie, spolupráca a účasť verejných organizácií a zainteresovaných strán pri plánovaní vodohospodárskeho manažmentu a implementácii relevantných plánov.
- Zvyšovanie povedomia a verejného súhlasu s prírodou blízkyimi riešeniami a revitalizačnými aktivitami propagovaním nevyhnutnosti zvyšovania biodiverzity a odolnosti voči klimateckej zmene.
- Mobilizácia a koordinácia doplnkových fondov vedúca k plnej implementácii Vodného plánu Slovenska.

Partneri projektu:

- Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky
- Slovenský vodohospodársky podnik, š. p.
- Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky
- Bratislavské regionálne ochranárske združenie
- WWF Slovensko (Svetový fond na ochranu prírody Slovensko)
- Catch Me If You Can
- Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
- Správa Tatranského národného parku
- Vodohospodárska výstavba, š.p.

Zainteresované subjekty:

- Slovenský rybársky zväz a jeho miestne organizácie
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR
- Slovensko-maďarská komisia pre povodia a hraničné vody
- Splnomocnenec vlády SR pre výstavbu a prevádzku vodného diela Gabčíkovo
- Medzinárodná komisia na ochranu Dunaja (ICPDR)
- Viadonau, Rakúsko
- Észak-dunántúli Vízügyi Igazgatóság (Edukovizig), Győr, Maďarsko
- Bratislavská vodárenská spoločnosť
- LESY SR, š.p.
- Slovenská inšpekcia životného prostredia
- Vlastníci pozemkov
- Prevádzkovatelia malých vodných elektrární
- Samosprávy a miestni obyvatelia
- Mimovládne organizácie a lokálne iniciatívy
- WWF CEE
- WWF Hungary
- WWF Austria
- Pisztráng Kör Egyesület, Maďarsko
- Organizácie vodných športov
- Múzeum liptovskej dediny Pribylina a Žilinský samosprávny kraj
- Česká republika: Ministerstvo životního prostředí, Moravský rybářský svaz, Povodí Labe, s.p., Povodí Vltavy, s.p., Povodí Moravy, s.p.

Funded by
the European Union

2. Názov projektu: Implementácia Vodného plánu Slovenska vo vybraných povodiach

Projektová schéma: LIFE Strategic Nature and Integrated Projects (SNaP/SIP)

Projektový akronym: LIFE-2023-NAT-SK-LIFE RESISTANCE

Kód projektu: 101148377

Trvanie: 1.1.2024 – 31.12.2030

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 407 563,- €

Ciele projektu: Hlavným cieľom projektu je priniesť komplexný súbor opatrení so synergickými účinkami, ktoré budú zahŕňať inovatívne, prírode blízke a trvalo udržateľné metódy odstraňovania invázných druhov rastlín (IAS), obnovu a využívanie prirodzených procesov pre odstraňovanie IAS a zlepšenie stavu štyroch biotopov európskeho významu, z toho jedného prioritného. Odstraňovanie IAS bude vykonávané v súlade so zákonom 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Špecifické ciele:

1. Vytvoriť koordinovanú a dlhodobú stratégiu manažmentu IAS v dunajských lužných biotopoch v súlade s legislatívou v oblasti IAS a v spolupráci so ŠOP SR a Ministerstvom životného prostredia SR.
2. Zlepšiť stav dunajských lužných biotopov – prioritného biotopu 91E0 Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy a biotopov 91F0 Lužné dubovo-brestovo-jaseňové lesy okolo nížinných riek, 3270 Rieky s bahňitými až piesočnatými brehmi s vegetáciou zväzov *Chenopodium rubri* p.p. a *Bidention* p.p., 6440 Aluviálne lúky zväzu *Cnidion venosi*.
3. Obnova prirodzených aluviálnych procesov pre zabezpečenie prirodzenej obnovy dunajských lužných biotopov a potlačenie nepôvodných druhov rastlín.
4. Rozvíjanie a demonštrácia trvalo udržateľných a prírode blízkych spôsobov obnovy dunajských lužných biotopov s využitím a obnovou prírodných procesov.

Funded by
the European Union

3. Názov projektu: Restoration of the Danube River Basin Waters for Ecosystems and People from Mountains to Coast

Operačný program: HORIZONT Európa

Kód projektu: 101093985

Akronym: DANUBE4all

Dátum začatia projektu: 1/2023

Dátum ukončenia projektu: 12/2027

Projekt je financovaný z fondov Európskej únie.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 161 875,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: V spolupráci so všetkými zainteresovanými stranami vypracovať strategický akčný plán obnovy povodia Dunaja s cieľom podporiť misiu „Obnoviť náš oceán a vody do roku 2030“. Na základe vedeckých poznatkov a nových zistení podporí tento akčný plán zlepšenie ekologického stavu, biodiverzity a prepojenosť ekosystémov. Vývoj a implementácia inovatívnych „Win-Win Nature Based Solutions“ bude zároveň viesť k zlepšeniu stavu voľne tečúcich riek a záplavových území, k zníženiu rizika povodní a sucha a k zlepšeniu stavu sedimentov. Cieľom je prispôsobiť sa zmene klímy, ako aj zlepšiť ohrozenú biodiverzitu ekosystémov. Realizácia bude prebiehať na hornom a strednom toku Dunaja a v delte Dunaja.

<https://www.danube4allproject.eu/>

4. Názov projektu: Coordinated Danube Action for the titanic endeavor of tackling hazardous substances water pollution under changing pressures, challenges and targets

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200037

Akronym: Tethys

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 248 982,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom projektu je koordinované riešenie znečistenia povrchových vôd nebezpečnými chemickými látkami v Dunajskom regióne. V rámci projektu sa budú vyvíjať a testovať nákladovo efektívne nástroje a pracovné postupy, ktoré budú poskytnuté riešiteľským krajinám a Medzinárodnej komisii na ochranu Dunaja. Vyvinuté riešenia budú harmonizované v mierke Dunajského regiónu a prispôsobené národným špecifikám krajín. Nástroje a postupy budú zahŕňať všetky požadované kroky od monitorovania a chemickej analýzy, správy údajov a spracovanie až po modelovanie emisií a hodnotenie rizík.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://interreg-danube.eu/projects/tethys>

5. Názov projektu: PA04-Water Quality

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0100006

Akronym: DRP-PAC-PA4

Dátum začatia projektu: 1/2023

Dátum ukončenia projektu: 12/2028

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 374 250,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Koordinácia prioritnej oblasti 4 „Udržanie a obnova kvality vôd“ Stratégie EÚ pre dunajský región (EUSDR PA4), v rámci ktorej je podporovaná spolupráca s príslušnými cieľovými skupinami dunajského regiónu pri implementácii revidovaného akčného plánu EUSDR PA4: nebezpečné a novovznikajúce látky vo vodách (A1); odpadové vody a opätovné využívanie vody (A2); posilnenie spolupráce s poľnohospodárskym sektorom (A3); pitná voda (A4); ochrana migračných druhov rýb (A5) a zmena klímy (A6). EUSDR PA4 poskytuje pomoc pri návrhoch projektov, vyhľadávaní partnerstiev, budovaní nových kontaktov a šírení informácií. Okrem spolupráce s inými prioritnými oblasťami EUSDR, spolupracuje aj s medzinárodnými organizáciami zameranými na ochranu a manažment vôd.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://waterquality.danube-region.eu/>.

6. Názov projektu: Initiating bottom-up management solutions to reduce plastic waste in the Danube Basin

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200235

Akronym: Aquatic Plastic

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 136 199,70 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Hlavným cieľom projektu je významnejšie využiť rastúce poznatky o znižovaní riečného odpadu v povodí Dunaja. Projekt dodá niekoľko výstupov vrátane riešení na nákladovo efektívne posúdenie kontaminácie riek mikroplastami, monitorovanie a recyklácia akumulovaného plastového odpadu v hydroenergetických dielach (nádržiac); proaktívne zainteresovanie jednotlivých strán (napr. správca toku, verejnosť); vytvorenie balíka na podporu politiky pre nadchádzajúcu aktualizáciu Medzinárodného plánu manažmentu v povodí rieky Dunaj na riešenie problematiky riečného odpadu. Cieľom je zamerať sa na najväčšie akumulácie riečnych plastov a posilnenie postavenia stakeholderov. Cieľom projektu AQUATIC PLASTIC je dosiahnuť významné zlepšenie kvality vody.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://interreg-danube.eu/projects/aquatic-plastic>

7. Názov projektu: Climate resilient, natural water retention focused restoration of riversides and riparian areas adversely affected by human interventions along the Danube and its tributaries within the Danube Region

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200419

Akronym: RESTORIVER

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 170 621,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom projektu je zvyšovanie schopnosti adaptácie na zmenu klímy v pobrežných a príbrežných oblastiach – potenciálne znižovanie rizika sucha, povodní a horúčav - harmonizáciou, prispôbením a prepojením politík vodného hospodárstva na vyššej úrovni, adaptácie na zmenu klímy a protipovodňovej ochrany s miestnymi intervenciami, ktoré účinne slúžia komplexným nadnárodným systémom a sieťam zainteresovaných strán v oblasti vody a adaptácie na zmenu klímy.

Na splnenie týchto ambícií projekt spája inštitúcie zaoberajúce sa vodohospodárskou, klimatickou a prírodnou politikou a znalosťami pozdĺž Dunaja a jeho prítokov, ktoré skúmajú viacnásobné klimatické, sociálne, ekonomické a ekologické prínosy prírodných opatrení na zadržiavanie vody (prírode blízke vodozadržné opatrenia).

8. Názov projektu: Danube Sediment Balance – Sustainable, Integrated Transnational Sediment Quantity and Quality Management in the Danube River Basin

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Program dunajského regiónu 2021-2027

Kód projektu: DRP0200029

Akronym: DanubeSediment_Q2

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 6/2026

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 186 480,40 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Projekt má za cieľ zlepšiť manažment kvantity a kvality sedimentov v povodí Dunaja tak, aby boli dosiahnuté environmentálne ciele. Hlavným výstupom projektu bude prvý integrovaný Medzinárodný plán manažmentu sedimentov pre povodie Dunaja. Navrhnuté budú konkrétne riešenia využiteľné Medzinárodnou komisiou pre ochranu Dunaja (ICPDR). Tieto budú založené na prípadových štúdiách v jednotlivých partnerských krajinách, ktoré budú zamerané na aplikáciu moderných technológií pri monitoringu a modelovaní skúmaných procesov. Aplikovaná bude nová metóda hydromorfologického hodnotenia vo vodných útvaroch a tiež metóda hodnotenia rizika spojeného so sedimentmi. Opatrenia manažmentu sedimentov budú vyvinuté v úzkej spolupráci projektových partnerov so stakeholdermi.

Aktuálne informácie nájdete:

LinkedIn: <https://www.linkedin.com/company/danubesediment-q2-interreg/>

Twitter/X: <https://twitter.com/DanubeSediment>

Instagram: https://www.instagram.com/danubesediment_q2/

Interreg
Europe

Co-funded by
the European Union

MINISTERSTVO
HOSPODÁRSTVA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

9. Názov projektu: 02C0656 – GEMS - GEMS - Groundwater management in nitrate vulnerable zones with agriculture activities

Program nadnárodnej spolupráce: Interreg Europe 2021-2027

Kód projektu: 02C0656

Akronym: GEMS

Dátum začatia projektu: 4/2024

Dátum ukončenia projektu: 3/2028

Projekt je spolufinancovaný z fondov Európskej únie (80%) a zo štátneho príspevku Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (20%).

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 175 820,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: Cieľom GEMS je posilniť regionálne verejné politiky v Európe v oblasti udržateľného hospodárenia s podzemnou vodou znečistenou vysokým obsahom dusičnanov z poľnohospodárskych zdrojov. V kontexte Slovenska sa jedná o návrh revízie programu hospodárskych činností uvedených v zákone č. 136/2000 Z. z. v znení neskorších predpisov, kedy cenné skúsenosti z iných regiónov môžu byť inšpiráciou pre prijatie nových prístupov, vrátane návrhu zmien v zákone a implementácie účinnejších alebo dodatočných opatrení na základe nových vedeckých poznatkov a úspešných postupov realizovaných v iných krajinách.

Splnené ciele projektu k 30.9.2024: Zostavenie skupiny stakeholderov, stretnutie stakeholderov – pracovná skupina. Launching event pre verejnosť na VÚVH na zvýšenie publicity projektu. Účast' na úvodnom pracovnom stretnutí (kick off meeting) v Španielsku v Murcii. Prezentovanie aktivít VÚVH v oblasti ochrany podzemných vôd.

Aktuálne informácie nájdete na stránke <https://www.interregeurope.eu/gems>

Funded by
the European Union

10. Názov projektu: Boosting capacities in plant protection products in Slovakia

Granting authority: European Health and Digital Executive Agency

Kód projektu: 101139165

Akronym: BoPPP SK

Dátum začatia projektu: 1/2024

Dátum ukončenia projektu: 12/2028

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 282 480,- €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Ciele projektu: V Slovenskej republike dochádza k oneskoreniam pri posudzovaní dokumentácie k účinným látkam a pri autorizácii a vzájomnom uznávaní prípravkov na ochranu rastlín (POR). Oneskorenia v súvislosti so zákonnými lehotami sa pohybujú od 12,5 mesiaca pri vzájomnom uznávaní produktov až po 26 mesiacov pri hodnotení dokumentácií o účinných látkach. Hlavným dôvodom oneskorenia je nedostatok osobných zdrojov v ústavoch, ktoré vykonávajú hodnotiacu prácu. Existuje značná fluktuácia kvalifikovaných hodnotiteľov vrátane odchodov z dôvodu materskej alebo rodičovskej dovolenky a prepúšťania v dôsledku zmeny zamestnania alebo presťahovania do iných regiónov alebo krajín. Ústavom navyše chýbajú kvalifikovaní odborníci na hodnotenie mikroorganizmov a súvisiacich POR. Slovenská republika medzitým ešte nedosiahla úplný systém úhrady nákladov. Poplatky za hodnotenie neodrážajú skutočné náklady a nie sú viazané na inštitúcie vykonávajúce hodnotiace práce. Tento projekt, plánovaný na 60 mesiacov, rieši tieto otázky posilnením odborných a personálnych kapacít ústavov vykonávajúcich hodnotiacu a koordinačnú prácu. Okrem toho sa projekt snaží posilniť odborné znalosti v oblasti hodnotenia prípravkov na ochranu rastlín a účinných látok na báze mikroorganizmov. V neposlednom rade tento projekt navrhuje kroky na vytvorenie systému plnej návratnosti nákladov. Projektové konzorcium tvoria dvaja členovia. ÚKSÚP je popredným národným odborným orgánom, ktorý koordinuje celkový proces schvaľovania vrátane hodnotenia a vydáva rozhodnutia. Zároveň zohráva expertnú úlohu pri hodnotení identity a fyzikálno-chemických a mikrobiologických vlastností, analytických metód a biologickej účinnosti. VÚVH poskytuje čiastkové vstupy do procesu hodnotenia v oblasti podzemných vôd, pôd a sedimentov a metód analýzy rezíduí pesticídov vo vodách.

11. Názov projektu: APVV-20-0023 Výskum hydraulických charakteristík rybích priechodov s ohľadom na ichthyologické požiadavky

APVV-20-0023 Research on Hydraulic Characteristics of Fish Passes with Regard to Ichthyological Requirements

Operačný program: APVV

Akronym: VYCHRIPO

Dátum začatia projektu: 8/2020

Dátum ukončenia projektu: 6/2025

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 51 547,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Legislatívny rámec ohľadne rybích priechodov začína už v Rámcovej smernici o vode – Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/60/ES z 23. októbra 2000, kde sa požaduje spriechodňovanie riek výstavbou rybích priechodov ako súčasť vodných stavieb. V nadväznosti na túto smernicu bol vytvorený Vodný plán Slovenska, v ktorom sú identifikované migračné bariéry s významným vplyvom na pozdĺžnu kontinuitu riek a biotopov (príloha 8.4a aktualizovaného Vodného plánu Slovenska (2015)). Menovitý zoznam bariér pre roky 2015 – 2021 tvorí 710 migračných bariér. Rybie priechody boli súčasťou vodných stavieb na Slovensku už od 50-tych rokov minulého storočia, išlo však o technické typy, pričom pri návrhu neboli uvažované požiadavky vyskytujúcej sa hydrofauny. Existujúci legislatívny rámec a metodiky ohľadne návrhu rybích priechodov predpisujú ich požadované parametre pre rozličné rybie pásma, ale neriešia, ako tieto parametre dosiahnuť. Pretože jednotlivé parametre navzájom súvisia na základe fyzikálnych zákonitostí, nie je možné predpísať exaktne všetky parametre, ako sú prietok, rýchlosť, prietočná plocha, atď. Predkladaný projekt bude riešiť problematiku návrhu rybích priechodov na základe meraní in situ, matematického a fyzikálneho modelovania. Takáto kombinácia sa všeobecne nazýva hybridné modelovanie a je to celosvetovo uznávaný postup pri riešení vodohospodárskej problematiky. Pri návrhoch budú uvažované aj požiadavky prítomného druhového zloženia hydrofauny, preto je súčasťou výskumného tímu aj odborník ekológ – konzultant pre oblasť ichthyológie. Výskum prispeje k zefektívneniu projektovania rybích priechodov, pretože výsledkom budú aj návrhové „vzory“ pre rybie priechody v konkrétnom rybom pásme. Okrem toho sa budú dať výsledky výskumu ihneď aplikovať na tie rybie priechody, ktoré budú predmetom výskumu pre terénne merania a budú slúžiť ako referenčné pre matematické a fyzikálne modelovanie.

12. Názov projektu: APVV-19-0383 Prírodné a technické opatrenia zamerané na retenciu vody v podhorských povodiach Slovenska.

APVV-19-0383 Natural and technical measures oriented to water retention in submountain watersheds of Slovakia.

Operačný program: APVV

Akronym: Retencia vody

Dátum začatia projektu: 7/2020

Dátum ukončenia projektu: 6/2024

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 38 085,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Vodný režim našej krajiny prešiel v priebehu 20. storočia zásadnými zmenami. V dôsledku viacerých necitlivých zásahov do vodného režimu krajiny v kombinácii s možnými účinkami klimatickej zmeny dochádza na Slovensku k stále výraznejším prejavom extrémnych hydrologických udalostí - povodní a hydrologického sucha. Dôkazom toho je posledných desať rokov, kedy sa vyskytlo množstvo ničivých povodní a epizód sucha. Ako reakcia na tieto udalosti bolo vypracovaných množstvo projektov a štúdií, ktoré boli zamerané na ochranu pred povodňami a zmiernenie ich následkov. Tieto projekty jasne ukázali, že riešenia šedou infraštruktúrou samy o sebe nemôžu poskytnúť 100% ochranu a stále viac je "akceptovateľná práca s prírodnými procesmi". V tomto smere si treba uvedomiť, že povodňové riziko je možné zmierniť vytváraním retenčných priestorov pre vodu v krajine a akumulčných priestorov ako praktického riešenia myšlienky trvalo udržateľného hospodárenia s vodou. Riešenie protipovodňovej ochrany je teda prioritou týchto dní a nasledujúceho obdobia. Najdôležitejšie je podrobné kvantitatívne hodnotenie účinnosti často kontroverzne diskutovaných a dostupných opatrení, t.j. retenčnej kapacity krajiny a štrukturálnych opatrení akými sú poldre a otváranie inundácií tokov. Hlavným cieľom projektu je zhodnotenie technických a prírode blízkych protipovodňových opatrení a na základe toho navrhnuť optimálne riešenie protipovodňovej ochrany záujmového územia so súčasným vypracovaním koncepcie návrhu protipovodňových opatrení.

13. Názov projektu: APVV-22-0610 Technologické postupy na odstránenie endokrinných disruptorov a elimináciu výskytu siníc a ich nežiaducich účinkov vo vodárenských zdrojoch pre zabezpečenie kvality pitnej vody podľa zvyšujúcich sa nárokov novej smernice EÚ pre pitnú vodu

APVV-22-0610 Technological Methods for Removal of Endocrine Disruptors and Elimination of Cyanobacteria Occurrence and Their Undesirable Effects in Water Sources to Ensure Drinking Water Quality according to the Increasing Demands of New EU Drinking Water Directive

Operačný program: APVV

Akronym: DRIWADIR

Dátum začatia projektu: 7/2023

Dátum ukončenia projektu: 6/2027

Projekt spolufinancovaný z APVV.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 38 085,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Cieľ projektu: Cieľom projektu je monitorovať výskyt endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov vo vodárenských zdrojoch a overiť možnosti ich odstraňovania. Výber mikrokontaminantov je orientovaný na nové parametre v schválenej Smernici EU č. 2020/2184 pre pitnú vodu, ktorá nadobudla účinnosť v januári 2021. V rámci projektu budú odskúšané rôzne spôsoby odstraňovania vybraných endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov z vody. V prípade endokrinných disruptorov ozón alebo UV žiarenie s následnou adsorpciou na granulovanom aktívnom uhlí, adsorpcia na práškovom a granulovanom aktívnom uhlí, membránové technológie a klasická úprava vody s koaguláciou a separáciou kalu. V prípade siníc tiež ultrazvuk pri rôznych frekvenciách v oblasti krátkych vlnových dĺžok (20-200 kHz), mikrositá v spojení s UV žiarením, tlakovzdušná flotácia, viacmateriálová filtrácia, adsorpcia na aktívnom uhlí a membránová ultrafiltráciu. Kontinuálne skúšky budú realizované na modelovom zariadení v laboratórnych podmienkach a technologickými postupmi úpravy vody prevádzkovanými v úpravniach vody v Slovenskej republike. Na modelovom zariadení overiť rôzne filtračné materiály pre zvýšenie účinnosti mechanickej filtrácie pri odstraňovaní endokrinných disruptorov, siníc a mikroplastov z vody. Porovnať mechanickej filtráciu bez/s vhodným koagulantom s membránovou filtráciou s rôznymi materiálmi membrán a ich zrnitosťou, resp. s klasickou úpravou vody v UV Turček. V prípade siníc sledovať vznik cyanotoxínov, Mikrocystínu LR a uskutočniť toxikologické skúšky pre jednotlivé technologické postupy, porovnať rôzne toxikologické testy. V prípade mikroplastov sledovať nielen počet, veľkosť a tvar častíc vo vode, ale stanoviť aj organický charakter mikroplastov. Na základe vykonaných modelových skúšok budú vyhodnotené dosiahnuté výsledky a

navrhnutý optimálny technologický postup na odstraňovanie vybraných endokrinných disruptorov, siníc, cyanotoxínov a mikroplastov pri zabezpečení kvality pitnej vody a zhodnotenie dopadu možného výskytu endokrinných disruptorov a siníc a ich cyanotoxínov v surovej vode na účinnosť dvojstupňovej technológie úpravy vody pre návrh účinných technologických opatrení na zabezpečenie požadovanej kvality pitnej vody. Ďalším cieľom projektu je na základe vybraných ukazovateľov, indikátorov znečistenia, sledovať zmeny kvality povrchových vôd v rôznych ročných obdobiach a v rôznych hydrologických podmienkach, ako aj vplyv zmeny klímy na kvalitu vody a technologické procesy úpravy vody. V prípade vodárenských nádrží je takéto sledovanie hlavne vo väčších hĺbkach alebo v širšom priestore nádrže relatívne raritné. Na základe dostupných údajov o kvalite vody vo vybraných odberných profiloch a mapovania hydraulických parametrov v nádrži simulovať (predpovedať) výskyt a trvanie nepriaznivých hydrologických podmienok ovplyvňujúcich kvalitu surovej vody s dôrazom na obdobie reálneho výskytu krízových situácií v lokalitách odberov.

14. Názov projektu: Obnova a manažment dunajských lužných biotopov.

Kód projektu EK: LIFE14 NAT/SK/001306

Akronym: LIFE Dunajské luhy

Operačný program: LIFE

Dátum začatia projektu: 8/2015

Dátum ukončenia projektu: 9/2024

Projekt spolufinancovaný Európskou komisiou a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 749 952,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Hlavným cieľom projektu je obnoviť kľúčové prirodzené biotopy lužných lesov a zaviesť trvalo-udržateľný manažment týchto oblastí. Obnova biotopov bude dosiahnutá zlepšením vodného režimu v rozsiahlom systéme riečnych ramien a priamymi zásahmi, ktoré zabezpečia priaznivý stav ochrany cieľových biotopov.

Špeciálne ciele:

1. Optimalizovať vodnú hladinu a distribúciu vody v rámci dunajského ramenného systému v dunajských luhoch
2. Obnoviť vodný režim vo vybraných narušených lokalitách
3. Obnoviť cieľové typy biotopov a zlepšiť ich stav ochrany
4. Zvýšiť biodiverzitu biotopov a zlepšiť ich stav ochrany
5. Zlepšiť stav ochrany posledných fragmentov nelesných biotopov v projektovom území, špeciálne aluviálnych lúk a zaviesť ich pravidelný trvaloudržateľný manažment
6. Podporiť praktickú implementáciu EU Smernice o biotopoch a sieti NATURA 2000 na Slovensku
7. Zvýšiť povedomie verejnosti o dôležitosti obnovy luhov a rozšíriť získané vedomosti za účelom umožniť opakovanie podobných aktivít a prenos výsledkov a najlepšej praxe na iné miesta s podobnými podmienkami

15. Názov projektu: Obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho **Microtus oeconomus mehelyi*.

Kód projektu EK: LIFE17 NAT/SK/00621

Operačný program: LIFE

Akronym: LIFE Microtus II

Dátum začatia projektu: 9/2018

Dátum ukončenia projektu: 8/2025

Projekt spolufinancovaný Európskou komisiou a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky.

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu projektu: 249 042,00 €, t. j. 100 % z celkových oprávnených výdavkov.

Hlavným cieľom projektu je obnova biotopov pre hraboša severského panónskeho **Microtus oeconomus mehelyi*, ktorý je glaciálnym reliktom endemicky sa vyskytujúcim v severozápadnej časti Panónskej panvy v okolí rieky Dunaj. Ide o prioritný druh európskeho významu s nepriaznivým stavom ochrany druhu zapríčineným najmä významnými zmenami v obhospodarovaní kultúrnej poľnohospodárskej a lesohospodárskej krajiny a významnými zmenami vo vodnom hospodárstve. Prostredníctvom projektu sa jednorazovými opatreniami obnovia alebo upravujú mokraďové biotopy ako napr. močiare, slatiny, vlhké lúky, miesta s prírodnou tečúcou a aj stojacou vodou a nastaví sa vhodná trvaloudržateľná starostlivosť o ne.

Špecifické ciele:

1. Obnova mokradí
2. Obnova vlhkých lúk a nárazníkových zón medzi mokraďami a poľnohospodárskou pôdou
3. Budovanie biokoridorov a interakčných prvkov
4. Získanie vedeckých údajov o cieľovom druhu a jeho ohrození inváznymi druhmi
5. Zabezpečenie podmienok pre dosiahnutie priaznivého stavu mokraďových biotopov a trvalo udržateľného obhospodarovania lokálnymi stakeholdermi
6. Zvyšovanie povedomia verejnosti a relevantných stakeholderov o cieľovom druhu, ochranných opatreniach a dôležitosti mokraďových biotopov

16. Názov výzvy: Štipendiá pre excelentných výskumníkov ohrozených vojnovým konfliktom na Ukrajine

Komponent: Komponent 9: Efektívne riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií

Reforma/investícia: Reforma 3: Excelentná veda

Kód projektu: 09I03-03-V01-00127

Trvanie projektu: 1.10.2022 – 30.9.2025

Indikatívna výška prostriedkov mechanizmu: 118 800,- EUR

Financovanie projektu bude zabezpečené z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti.

Miesto výkonu práce výskumníka: Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava.

Cieľom výzvy/projektu je podporiť výskumných pracovníkov (vrátane vysokoškolských učiteľov), ktorých kariéra je ohrozená v súvislosti s konfliktom na Ukrajine, pri ich relokácii na Slovensko. Hlavným cieľom projektu je podporiť výskumníka vo Výskumnom ústave vodného hospodárstva pri relokácii jeho výskumnej činnosti na Slovensko. A to tak, aby z úspešného zapracovania výskumníka u prijímateľa benefitovali obe strany a podporil sa rozvoj výskumného potenciálu u jednotlivca aj inštitúcie.

[Podporené projekty - Výskumná a inovačná autorita \(gov.sk\)](#)

17. Názov výzvy: Štipendiá pre excelentných výskumníkov ohrozených vojnovým konfliktom na Ukrajine

Komponent: Komponent 9: Efektívne riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií

Reforma/investícia: Reforma 3: Excelentná veda

Kód projektu: 09I03-03-V01-00090

Trvanie projektu: 1.6.2022 – 31.5.2025

Indikatívna výška prostriedkov mechanizmu: 141 840,- EUR

Financovanie projektu bude zabezpečené z prostriedkov mechanizmu Plánu obnovy a odolnosti.

Miesto výkonu práce výskumníka: Výskumný ústav vodného hospodárstva, Nábr. arm. gen. L. Svobodu 5, 812 49 Bratislava.

Cieľom výzvy/projektu je podporiť výskumných pracovníkov (vrátane vysokoškolských učiteľov), ktorých kariéra je ohrozená v súvislosti s konfliktom na Ukrajine, pri ich relokácii na Slovensko. Hlavným cieľom projektu je podporiť výskumníka vo Výskumnom ústave vodného hospodárstva pri relokácii jeho výskumnej činnosti na Slovensko. A to tak, aby z úspešného zapracovania výskumníka u prijímateľa benefitovali obe strany a podporil sa rozvoj výskumného potenciálu u jednotlivca aj inštitúcie.

[Podporené projekty - Výskumná a inovačná autorita \(gov.sk\)](#)